

25.1.2017

Yksikön päällikkö

Helsingin kaupunginmuseon lausunto Pukinmäen asemanseudun asemakaavan muutosta koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2015-005536 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on lähettänyt kaupunginmuseolle tiedon Pukinmäen asemanseudun ympäristöä koskevan asemakaavamutoksen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olost. Kaupunginmuseo on tutustunut alueen asemakaavan muutoksen 2.12.2016 päivättyyn valmisteluaineistoon ja esittää kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta kantanaan seuraavaa.

Suunnittelualueeseen kuuluu alueita Pukinmäen rautatieaseman molemmin puolin. Mukana ovat Pukinmäen aukion viereiset tontit, Säterintien varrella oleva pysäköintitalo ja sen vieressä sijaitseva pysäköintialue ja Eskolantien 1,3 ja 5 tontit, rautatien kaakkoispuolen korttelit 38044 ja 38262 sekä rautatie-, pysäköinti-, katu- ja tiealueita.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsevat rakennukset ovat pääosin 1970- ja 1980-luvun kuluessa rakennettuja. Pukinmäen aukion kulmassa, osoitteessa Säterintie 2 sijaitsee liike- ja toimistorakennus, jossa alun perin sijaitsi Pukinmäen terveysasema. Rakennuksen on suunnitellut Arkkitehtuuritoimisto Järvinen – Valjakka vuonna 1984. Terveysasema on muuttanut rakennuksesta vuonna 2007. Myös suunnittelualueeseen kuuluvan Säterintien varressa sijaitsevan pysäköintitalon on vuonna 1985 suunnitellut Arkkitehtuuritoimisto Järvinen – Valjakka. Säterintie 2:n liikerakennus, samoin kuin Junaradan ja Säterintien välissä sijaitsevat Arkkitehtuuritoimisto Simo Järvisen suunnittelemat asuinkerrostalot ja pysäköintitalo ovat kaikki 1980-luvulla rakennettuja, osin tiili-laattaverhottuja, osin maalattua betonia olevia elementtitaloja. Eskolantie 1:n on suunnitellut Arkkitehtuuritoimisto Leena ja Thomas Kleine vuosina 1982-1983 Rakennus-Ruola Oy:n toimistotaloksi. Naapurissa osoitteessa Eskolantie 5 sijaitsee Arkkitehtuuritoimisto Björn Krogiuksen aivan 1980-luvun alussa suunnittelema kahden talon muodostama As Oy Pukinpiennar. Maanpäällisen kellarikerroksen ja viisi asuinkerrosta käsittävät asuinkerrostalot ovat julkisivuiltaan punaista tiili-laattaa, joskin vaalean keltaista vinolaudoitusta olevat nauhamaiset parvekekaiteet muodostavat huomattavan näkyvän aiheen pitkillä julkisivuilla. Junaradan koillispuolella sijaitsee nykyisin pikaruokaravintolana toimiva, alun perin Oy Esso Ab:n Pukinmäen huoltamoksi valmistunut rakennus. Sen suunnitteli vuonna 1980 rakennusarkkitehti Pirkko Taskinen. Huoltamotoiminta päättyi vuonna 2008. Muutoin suunnittelualue on pääosin ra-

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu- seo>

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

25.1.2017

Yksikön päällikkö

kentamatonta, katualueita ja niitä reunustavia nurmipintaisia luiskia pensaineen ja puineen.

Asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu edellytysten luominen nykyistä tiiviimmälle keskusta-alueelle Pukinmäen aseman ympäristöön, joka on alueen tärkeä paikalliskeskus. Palvelujen ja työpaikkojen lisäksi tavoitteena on mahdollistaa asuntojen rakentaminen uusille asukkaille erittäin hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä. Uutta asuinrakentamista on suunnitteilla osoitteissa Säterintie 2 ja 4 sekä Eskolantie 1,3 ja 5. Asuinrakennusten ensimmäiseen kerrokseen on tarkoitus sijoittaa liiketilaa, minkä lisäksi junaradan kaakkoispuolen kortteliin on suunnitteilla päivittäistavarakauppa, jonka yhteyteen tulisi myös muuta liiketilaa. Lähiympäristön suunnittelun osalla tavoitteena on luoda viihtyisiä ja turvallisia kävely-ympäristöjä ja -reittejä, selkeyttää alueen pyöräyhteyksiä sekä parantaa liikenne- ja pysäköintijärjestelyjä mm. mahdollisuudella sijoittaa pysäköintitalo junaradan ja Eskolantien kulmaukseen.

Kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta merkittävin muutos esillä olevassa asemakaavamuutoksessa tulisi olemaan Pukinmäen asemanseudun avoimen maiseman muuttuminen näkymiltään suljetummaksi Pukinmäen ostoskeskuksen ja entisen Pukinmäen Oy Esso Ab:n huoltamon matalien rakennusten korvautuessa nykyistä huomattavasti tehokkaammalla ja korkeammalla rakentamisella. Myös Eskolantien varren 1980-luvun asuin- ja toimistorakennusten tilalle tavoitellaan epäilemättä nykyistä tiiviimpää rakentamista. Pukinmäen aukiolle leimaa antavat rakennukset eli entinen terveystalon talo ja Eskolantie 1:n toimistorakennus korvattaisiin uusilla rakennuksilla. Eskolantien itäpuolen ja Säterintien eteläpuolen nykyisin ominaispiirteiltään vahvasti 1980-luvun arkkitehtuuria edustava kokonaisuus hajoaisi. Kaupunginmuseo toteaa myös, että kaupungin kestävä kehitys suunnittelun näkökulmasta noin 30 vuoden elinkaari rakennuksille on valitettavan lyhyt ja voimavaroja haaskaava. Kaupunginmuseo toteaa kuitenkin, että Pukinmäen keskustan kehittäminen on jo lähtenyt liikkeelle Eskolantie 2:ssa sijaitsevan, korkeimmilta osiltaan seitsemänkerroksisen Pukinmäen liikokeskuksen ja Eskolantien varren samoin seitsemänkerroksisten puukerrostalojen rakentamisen myötä. Eskolantien ja Säterintien kulmauksessa sijaitsi aikaisemmin arkkitehti Toivo Korhosen vuosina 1967-1968 suunnittelema Pukinmäen ostoskeskus.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaupunginmuseo toteaa seuraavaa. Suunnittelu-alueen koillispuolella Myrntitien länsipuolisen rinteeseen rakennusten kohdalla on sijainnut ensimmäisen maailmansodan aikana 1915-1918 rakennettu kuuden tykin tykkipatteri (tykkipatteri 77, Pukinmäki). Museoviraston muinaisjäännösrekisterin mukaan tykkipatteri on

25.1.2017

Yksikön päällikkö

tuhoutunut, mutta saman rekisterin mukaan maan alla on saattanut säilyä sen rakenteita aivan suunnittelualueen koilliskulmassa korttelin 37027 tontin 14 puustoisella piha-alueella. Mahdolliset rakenteet ovat muinaismuistolain (295/1963) suojaamia ja niihin kohdistuvista toimenpiteistä täytyy neuvotella Helsingin kaupunginmuseon kanssa.

Kaupunginmuseo katsoo lisäksi, että mikäli Pukinmäen asemanseutua ryhdytään tiivistämään ja täydennysrakentamaan, tulee alueen nykytilanne ja purettavaksi aiotut rakennukset dokumentoida huolellisesti. Vaikka asemakaavamuutoksen tavoitteena onkin nykyistä tiiviimmän keskusta-alueen luominen, pitää kaupunginmuseo tärkeänä, että uudisrakennusten koko ja korkeus sovitetaan Pukinmäen ympäröivään kaupunkirakenteeseen.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Tiina Merisalo
museonjohtaja

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus